



REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
I ODRŽIVOG RAZVOJA

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

Uprava za zaštitu prirode

KLASA: UP/I 612-07/21-60/76

URBROJ: 517-10-2-2-22-2

Zagreb, 25. siječnja 2022.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, OIB: 19370100881, temeljem članka 30. stavka 5. vezano uz članak 29. stavak 1. podstavak 1. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, br. 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19), povodom zahtjeva nositelja zahvata Poštak d.o.o., OIB: 23548419031, Jurišićeva 1/a, HR-10000 Zagreb, podnesenog putem opunomoćenika Oikon d.o.o., OIB: 63588853294, Trg senjskih uskoka 1-2, HR-10000 Zagreb, za prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat „Vjetroelektrana Ljut“, nakon provedenog postupka, donosi

RJEŠENJE

- I. Za planirani zahvat „Vjetroelektrana Ljut“, nositelja zahvata Poštak d.o.o., Jurišićeva 1/a, Zagreb, ne može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je obvezna glavna ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu.
- II. Ovo Rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

Obrazloženje

Nositelj zahvata Poštak d.o.o., Jurišićeva 1/a, Zagreb, podnio je putem opunomoćenika Oikon d.o.o., Trg senjskih uskoka 1-2, Zagreb, 30. prosinca 2021. godine Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja, Upravi za zaštitu prirode (u daljnjem tekstu Ministarstvo), zahtjev za provedbu postupka prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat „Vjetroelektrana Ljut“. U zahtjevu su sukladno odredbama članka 30. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode navedeni svi podaci o nositelju zahvata, zahvatu, lokaciji zahvata i ekološkoj mreži.

Zahvatom se planira izgradnja Vjetroelektrane Ljut na području k.o. Velika Popina, k.o. Grab i k.o. Glogovo na području Općine Gračac u Zadarskoj županiji. Izgradnja Vjetroelektrane Ljut snage oko 300 MW, predviđena je u sedamnaest faza, uz planirano postavljanje do maksimalno pedeset vjetroagregata, snage u klasi 6 MW, koji čine podfaze. Vjetroagregati će imati promjer

rotora do 190 m i visinu vrha lopatice do 225 m. Pristupni putevi dijelom se podudaraju s postojećom trasom protupožarnih prosjeka. Vjetroelektrana će se povezati internom kabelskom mrežom napona 20(35) kV, ukopanom na oko 0,80 m dubine, koja će se polagati uz postojeće putove. Način priključka Vjetroelektrane Ljut na prienosnu elektroenergetsku mrežu izvest će se sukladno uvjetima HOPS-a i nije predmet ovog zahvata.

Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (Narodne novine, broj 80/19) planirani zahvat se djelomično nalazi unutar Područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001373 Lisac. U blizini planiranog zahvata na udaljenosti manjoj od 18 km nalaze se Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001268 Otuča (udaljeno oko 7 km), HR2001294 Bruvno (udaljeno oko 9 km), HR2001255 Bulji (udaljeno oko 10,5 km), HR2000981 Izvor Jablan (udaljeno oko 3,8 km), HR5000022 Park prirode Velebit (udaljeno oko 500 m), HR2001069 Kanjon Une (udaljeno oko 8 km), HR20001398 Dabašnica – Srebrenica (udaljeno oko 3,5 km), HR2001253 Poštak (udaljeno oko 2,4 km), HR2001254 Dolac Sekulića (udaljeno oko 17 km), HR2001267 Ričica (udaljeno oko 13 km), HR2001181 Izvor Bakovac (udaljeno oko 17,5 km), HR2000874 Krupa (udaljeno oko 9,5 km), HR2001374 Područje oko špilje Vratolom (udaljeno oko 16 km) i HR2000641 Zrmanja (udaljeno oko 9,5 km) te Područja očuvanja značajna za ptice (POP) HR1000022 Velebit (udaljeno oko 500 m) i HR1000021 Lička krška polja (udaljeno oko 4,1 km). Navedeni POP-ovi su kao područja posebne zaštite (Special Protection Areas - SPA) prvotno potvrđena 17. listopada 2013. godine Uredbom o ekološkoj mreži (Narodne novine, 124/13). POVS-ovi HR2001373 Lisac, HR2001268 Otuča, HR2001294 Bruvno, HR2001255 Bulji, HR2000981 Izvor Jablan, HR5000022 Park prirode Velebit, HR2001069 Kanjon Une, HR20001398 Dabašnica – Srebrenica, HR2001253 Poštak, HR2001254 Dolac Sekulića, HR2001267 Ričica i HR2001181 Izvor Bakovac su kao područja od značaja za Zajednicu (Sites of Community Importance - SCI) objavljena u Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2021/165 od 21. siječnja 2021. o donošenju četrnaestog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za alpsku biogeografsku regiju, dok su POVS-ovi HR5000022 Park prirode Velebit, HR2001253 Poštak i HR2001373 Lisac, HR2000874 Krupa i HR2001374 Područje oko špilje Vratolom i HR2000641 Zrmanja objavljena u Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2020/96 od 28. studenog 2019. o donošenju trinaestog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za mediteransku biogeografsku regiju. Navedeni POVS-ovi prvotno su potvrđeni provedbenom odlukom Komisije od 3. prosinca 2014. o donošenju osmog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za alpsku biogeografsku regiju, koja je objavljena u Službenom listu Europske unije 23. siječnja 2015. godine (OJ L 18, 23.1.2015).

Ciljne vrste i stanišni tip POVS-a HR2001373 Lisac su: žuti mukač (*Bombina variegata*), planinski žutokrug (*Vipera ursinii macrops**), Istočno submediteranski suhi travnjaci (*Scorzoneretalia villosae*) 62A0.

Ciljne vrste i stanišni tipovi POVS-a HR5000022 Park prirode Velebit su: močvarna riđa (*Euphydrias aurinia*), velika četveropjega cvilidreta (*Morimus funereus*), jelenak (*Lucanus cervus*), alpinska strizibuba (*Rosalia alpina**), bjelonogi rak (*Austropotamobius pallipes*), kopnena kornjača (*Testudo hermanni*), četveroprugi kravosas (*Elaphe quatuorlineata*), crvenkrpica (*Zamenis situla*), planinski žutokrug (*Vipera ursinii macrops**), južni potkovnjak (*Rhinolophus euryale*), veliki potkovnjak (*Rhinolophus ferrumequinum*), Blazijev potkovnjak (*Rhinolophus blasii*), mali potkovnjak (*Rhinolophus hipposideros*), oštrouhi šišmiš (*Myotis blythii*), riđi šišmiš (*Myotis emarginatus*), širokouhi mračnjak (*Barbastella barbastellus*), dugokrili pršnjak (*Miniopterus schreibersii*), dugonogi šišmiš (*Myotis capaccinii*), velikouhi šišmiš (*Myotis bechsteinii*), veliki šišmiš (*Myotis myotis*), vuk (*Canis lupus**), medvjed (*Ursus*

*arctos**), ris (*Lynx lynx*), *Buxbaumia viridis*, kitaibelov pakujac (*Aquilegia kitaibelii*), cjelolatična žutilovka (*Genista holopetala*), gospina papučica (*Cypripedium calceolus*), modra sasa (*Pulsatilla vulgaris* ssp. *Grandis*), tankovratni podzemljak (*Leptodirus hochenwartii*), dinarski rožac (*Cerastium dinaricum*), Skopolijeva gušarka (*Arabis scopoliana*), livadni procjepak (*Chouardia litardierei*), danja medonjica (*Euplagia quadripunctaria**) velebítska degenija (*Degenia velebítica**), dinarski voluhar (*Dinaromys bogdanovi*), dalmatinski okaš (*Proterebia afra dalmata*), Bazofilni cretovi 7230, Planinske i borealne vrištine 4060, Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice *Juniperus* spp. 5210, Otvorene kserotermofilne pionirske zajednice na karbonatnom kamenitom tlu 6110*, Planinski i pretplaninski vapnenački travnjaci 6170, Travnjaci tvrdače (*Nardus*) bogati vrstama 6230*, Istočno submediteranski suhi travnjaci (*Scorzoneretalia villosae*) 62A0, Ilirske bukove šume (*Aremonio-Fagion*) 91K0, Acidofilne šume smreke brdskog i planinskog pojasa (*Vaccinio-Piceetea*) 9410, Špilje i jame zatvorene za javnost 8310, Klekovina bora krivulja (*Pinus mugo*) s dlakavim pjenišnikom (*Rhododendron hirsutum*) 4070*, Karbonatna točila *Thlaspietea rotundifolii* 8120, Karbonatne stijene s hazmofitskom vegetacijom 8210, Suhi kontinentalni travnjaci (*Festuco-Brometalia*) (*važni lokaliteti za kaćune) 6210*, Travnjaci beskoljenke (*Molinion caeruleae*) 6410, Europske suhe vrištine 4030, Istočnomediteranska točila 8140, (Sub-) mediteranske šume endemičnog crnog bora 9530* i Ilirske hrastovo-grabove šume (*Erythronio-Carpinion*) 91L0.

Ciljne vrste i stanišni tip POVS-a HR2001374 Područje oko špilje Vratolom su: Blazijev potkovnjak (*Rhinolophus blasii*), oštrouhi šišmiš (*Myotis blythii*), dugokrili pršnjak (*Miniopterus schreibersii*), dugonogi šišmiš (*Myotis capaccinii*) i Špilje i jame zatvorene za javnost 8310.

Ciljne vrste POP-a HR1000022 Velebit su: mala prutka (*Actitis hypoleucos*), planinski ćuk (*Aegolius funereus*), jarebica kamenjarka (*Alectoris graeca*), primorska trepteljka (*Anthus campestris*), suri orao (*Aquila chrysaetos*), lještarka (*Bonasa bonasia*), ušara (*Bubo bubo*), leganj (*Caprimulgus europaeus*), zmijar (*Circaetus gallicus*), eja strnjarica (*Circus cyaneus*), kosac (*Crex crex*), planinski djetlić (*Dendrocopos leucotos*), crvenoglavi djetlić (*Dendrocopos medius*), crna žuna (*Dryocopus martius*), velika strnadica (*Emberiza hortulana*), sivi sokol (*Falco peregrinus*), crvenonoga vjetruša (*Falco vespertinus*), bjelovrata muharica (*Ficedula albicollis*), mali ćuk (*Glaucidium passerinum*), bjeloglavi sup (*Gyps fulvus*), rusi svračak (*Lanius collurio*), sivi svračak (*Lanius minor*), ševa krunica (*Lullula arborea*), škanjac osaš (*Pernis apivorus*), gorski zviždak (*Phylloscopus bonelli*), troprst djetlić (*Picoides tridactylus*), siva žuna (*Picus canus*), jastrebača (*Strix uralensis*), pjegava grmuša (*Sylvia nisoria*) i tetrijeb gluhan (*Tetrao urogallus*).

Ciljne vrste POP-a HR1000021 Lička krška polja su: vodomar (*Alcedo atthis*), primorska trepteljka (*Anthus campestris*), ušara (*Bubo bubo*), zmijar (*Circaetus gallicus*), eja strnjarica (*Circus cyaneus*), eja livadarka (*Circus pygargus*), kosac (*Crex crex*), crvenoglavi djetlić (*Dendrocops medius*), crvenonoga vjetruša (*Falco vespertinus*), šljuka kokošica (*Gallinago gallinago*), rusi svračak (*Lanius collurio*), sivi svračak (*Lanius minor*), ševa krunica (*Lullula arborea*), pjegava grmuša (*Sylvia nisoria*).

Provedbom zahvata neće doći do gubitka ciljnih stanišnih tipova POVS-ova HR2001268 Otuča, HR2001294 Bruvno, HR2001255 Bulji, HR2000981 Izvor Jablan, HR5000022 Park prirode Velebit, HR2001069 Kanjon Une, HR2001253 Poštak, HR2001254 Dolac Sekulića, HR2001267 Ričica, HR2000641 Zrmanja, HR2001181 Izvor Bakovac, HR2001374 Područje oko špilje Vratolom i HR2000874 Krupa te neće doći do utjecaja na ciljne vrste POVS-ova

HR2001268 Otuča, HR2001255 Bulji, HR2001069 Kanjon Une, HR2001253 Poštak, HR2001254 Dolac Sekulića, HR2001267 Ričica, HR2000641 Zrmanja, HR2001398 Dabašnica - Srebrenica i HR2000874 Krupa kao ni do utjecaja na ciljne vrste POVS-ova HR5000022 Park prirode Velebt koje nemaju veliki areal kretanja.

Planirani zahvata se djelomično nalazi unutar POVS-a HR2001373 Lisac. Prema Prilogu III. Pravilnika o popisu stanišnih tipova i karti staništa (Narodne novine, broj 27/21) ciljni stanišni tip 62A0 Istočno submediteranski suhi travnjaci (*Scorzoneretalia villosae*) potpada pod klasu staništa C.3.5. Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci, a koje stanište je zastupljeno na lokaciji zahvata unutar navedenog POVS-a te će provedbom zahvata doći do zauzeća navedenog ciljnog stanišnog tipa. Tijekom izgradnje i korištenja doći će do zauzeća pogodnih staništa za ciljnu vrstu planinski žutokrug budući da je navedena ciljna vrsta svojom ekologijom vezana za travnjačka staništa. Također, moguće je uznemiravanje, oštećivanje ili uklanjanje nastambi te stradavanje planinskog žutokruga. S obzirom na navedeno ne može se isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljni stanišni tip 62A0 Istočno submediteranski suhi travnjaci (*Scorzoneretalia villosae*) i na ciljnu vrstu planinskog žutokruga.

Od špilja koje su uvrštene u područja ekološke mreže za očuvanje kolonija šišmiša, najbliže zahvatu su Izvor Krnjeze, Topla peć na Krupi i Vratolom. Špilja Izvor Krnjeze, udaljena oko 11,70 km od planiranog zahvata, nalazi se unutar POVS-a HR5000022 Park prirode Velebit. Ova špilja važno je područje za očuvanje ciljnih vrsta veliki potkovnjak (*Rhinolophus ferrumequinum*) (razmnožavanje) i dugonogi šišmiš (*Myotis capaccinii*) (razmnožavanje). Špilja Topla peć na Krupi unutar POVS-a HR5000022 Park prirode Velebit udaljena je oko 13 km od planiranog zahvata, a važno je područje za očuvanje ciljnih vrsta šišmiša ovog POVS-a, koje špilju koriste za razmnožavanje, zimovanje ili tijekom migracije: dugonogog šišmiša (*Myotis capaccinii*) (razmnožavanje i zimovanje), oštrouhog šišmiša (*Myotis blythii*) (razmnožavanje), dugokrilog pršnjaka (*Miniopterus schreibersii*) (razmnožavanje), velikog šišmiš (*Myotis myotis*) (razmnožavanje), Blazijevog potkovnjak (*Rhinolophus blasii*) (zimovanje) i južnog potkovnjaka (*Rhinolophus euryale*) (migracija). Špilja Vratolom na udaljenosti od oko 16,5 km od planiranog zahvata nalazi se unutar POVS-a HR2001374 Područje oko špilje Vratolom i važno je područje za očuvanje ciljnih vrsta šišmiša ovog POVS-a, koje špilju koriste za razmnožavanje i migraciju: dugokrili pršnjak (*Miniopterus schreibersii*) (migracija), dugonogi šišmiš (*Myotis capaccinii*) (migracija), oštrouhi šišmiš (*Myotis blythii*) (razmnožavanje) i Blazijev potkovnjak (*Rhinolophus blasii*) (migracija). Vezano uz udaljenost navedenih špilja, osim mogućnosti da šišmiši lokaciju vjetroelektrane prelijeću tijekom migracije, pojedine vrste šišmiša imaju velike dnevne areale kretanja. Primjerice vezano uz spomenute ciljne vrste, za dugokrilog pršnjaka zabilježena je maksimalna dnevna migracija 30-40 km, a oštrouhog šišmiša 26 km. Iako se obuhvat planiranog zahvata nalazi izvan područja ekološke mreže ne može se isključiti značajan negativan utjecaj na ciljne vrste šišmiša POVS-ova HR5000022 Park prirode Velebit i HR2001374 Područje oko špilje Vratolom, a s obzirom na ekologiju ciljnih vrsta, podzemne objekte značajne za ciljne vrste koji se nalaze unutar 20 km te udaljenosti koje ciljne vrste šišmiša mogu prijeći tijekom svakodnevne aktivnosti može doći do kolizije ciljnih vrsta s lopaticama vjetroagregata. Također, postoji mogućnost izmjenjivanja migratorne rute za pojedine ciljne vrste šišmiša.

Iako se planirani zahvata nalazi izvan POP područja provedbom zahvata može doći do značajnog negativnog utjecaja na ciljne vrste POP-a HR1000022 Velebit i HR1000021 Lička krška polja koje lokaciju zahvata koriste potencijalno za lov i migraciju. Uz efekt barijere, moguć je i utjecaj kolizije i stradavanja jedinki ciljnih vrsta ptica s lopaticama vjetroagregata. Takav utjecaj najznačajniji je za male pjevice, grabljivice, migratorne vrste te noćno aktivne

vrste. Prema Završnom izvješću terenskih istraživanja u 2018. i 2019. godini u sklopu izrade stručne podloge – suri orao u sklopu projekta OPKK 2014.-2020. „Izrada prijedloga planova upravljanja strogo zaštićenim vrstama (s akcijskim planovima)“ Udruga BIOM, Zagreb, 2019. jedan par surog orla zabilježen je na teritoriju Vrelo Zrmanje, a koji teritorij se djelomično preklapa s obuhvatom zahvata. Na udaljenosti od oko 7,3 km od lokacije zahvata nalazi se teritorij surog orla Kaštel Žegarski na kojem teritoriju je također 2019. godine zabilježen jedan par surog orla. Na temelju dugogodišnjih promatranja surih orlova u Hrvatskoj, procijenjeno je da minimalni radijus kretanja u odnosu na gnijezdo iznosi prosječno 10 km. S obzirom na malu veličinu populacije surog orla koji je ciljna vrsta POP-a HR1000022 Velebit (*cilj očuvanja - Očuvana populacija i pogodna staništa (stjenovita područja, planinski i kamenjarski travnjaci) za održanje gnijezdeće populacije od najmanje 5 para*) mogući negativan utjecaj uslijed kolizije s lopaticama vjetroagregata samo jedne jedinice surog orla predstavlja značajan negativan utjecaj na ciljnu vrstu odnosno cilj očuvanja navedenog POP-a. S obzirom na sve navedeno ne može se isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja zahvata na ciljne vrste i ciljeve očuvanja POP-a HR1000022 Velebit i POP-a HR1000021 Lička krška polja.

Za sve navedene vrste ne može se isključiti kumulativni utjecaj s drugim postojećim i planiranim (odobrenim) zahvatima. Osim što mogu kumulativno utjecati na povećanu smrtnost vjetroelektrane predstavljaju i efekt barijere, što može dovesti do izmjene uobičajenih migracijskih ruta te također može dovesti do većeg stradavanja ciljnih vrsta sa lopaticama vjetroagregata.

Slijedom iznijetog u provedenom postupku Prethodne ocjene, ocijenjeno je da se ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja planiranog zahvata na POVS-ove HR5000022 Park prirode Velebit, HR2001373 Lisac i HR2001374 Područje oko špilje Vratolom kao i na POP-ove HR1000021 Lička krška polja i HR1000022 Velebit te je obvezna Glavna ocjena.

Kroz Glavnu ocjenu potrebno je sagledati korištenje prostora (značajnost staništa) planirane vjetroelektrane za ciljne vrste, procjenu utjecaja u odnosu na ciljeve očuvanja, ocjenu kumulativnih utjecaja s izgrađenim i odobrenim zahvatima, posebice s vjetroelektranama u blizini jer, osim što mogu kumulativno utjecati na povećanu smrtnost i gubitak staništa, vjetroelektrane predstavljaju i efekt barijere za ciljne vrste ptica i šišmiša, što može dovesti do izmjene uobičajenih migracijskih ruta.

U slučajevima kada ne postoje odgovarajući recentni terenski podaci, sukladno metodologiji i kriterijima prihvaćenim u zemljama EU, prilikom izrade studije Glavne ocjene potrebno je napraviti terenska istraživanja populacija ciljnih vrsta područja ekološke mreže na lokaciji zahvata i šire, koje potencijalno mogu biti utjecane zahvatom, što je ključno prilikom ocjene utjecaja, kao i za buduće praćenje stanja učinkovitosti mjera ublažavanja na populacije. Broj dana i razdoblje istraživanja potrebno je prilagoditi biologiji i ekologiji ciljne vrste, odnosno veličini i tipu zahvata i strukturi (zahtjevnosti) područja istraživanja.

Točka I. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 30. stavka 5. Zakona o zaštiti prirode, kojom je propisano da ako nadležno tijelo ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donosi rješenje da je za zahvat obvezna provedba Glavne ocjene.

Točka II. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 44. stavka 3. Zakona o zaštiti prirode, kojom je propisano da se rješenje iz postupka prethodne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu objavljuje na internetskoj stranici Ministarstva.

Člankom 27. stavkom 2. Zakona o zaštiti prirode, propisano je da se za zahvate za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza procjene utjecaja na okoliš, prethodna ocjena obavlja prije pokretanja postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš.

Člankom 29. stavkom 1. podstavkom 1. Zakona o zaštiti prirode, propisano je da Ministarstvo provodi prethodnu ocjenu za zahvate za koje središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu okoliša provodi postupak procjene utjecaja na okoliš prema posebnom propisu iz područja zaštite okoliša.

U skladu s odredbama članka 44. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode ovo Rješenje dostavlja se inspekciji zaštite prirode.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo je rješenje izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje nadležnom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.



DOSTAVITI:

1. Poštak d.o.o., Jurišićeva 1/a, 10000 Zagreb (*R s povratnicom*);
2. Oikon d.o.o., Trg senjskih uskoka 1-2, 10000 Zagreb (*R s povratnicom*);
3. Državni inspektorat, Inspekcija zaštite prirode, Šubićeva 29, 10000 Zagreb (*elektorničkom poštom: pisarnica.dirh@dirh.hr*);
4. U spis predmeta, ovdje.